

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – juni 2023

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand juni.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1 EU-leiders bespreken migratie, China en essentiële geneesmiddelen op de Europese Raad

Op de agenda van de Europese Raad van 29 en 30 juni stonden de Russische agressie jegens Oekraïne, economie en concurrentievermogen, veiligheid en defensie, migratie en China. Migratie was het moeilijkste thema van deze Europese Raad. Polen en Hongarije weigerden de conclusies over migratie goed te keuren, omdat er geen vermelding was van unanimititeit als beslissingsvoorwaarde. Over China was er consensus dat de EU afhankelijkheden en kwetsbaarheden zal blijven afbouwen, zonder hierbij te ontkoppelen of zich naar binnen te keren. Vervolgens besliste de Europese Raad, op vraag van België, dat een onafhankelijk verslag over de toekomst van de eengemaakte markt zal worden voorgesteld in maart 2024. Ook op vraag van België, verzocht men de Commissie om dringende maatregelen voor te stellen om toereikende productie en beschikbaarheid van de meest essentiële geneesmiddelen in Europa te verzekeren. Verder kwamen externe betrekkingen aan bod, zoals de aankomende top met de CELAC-landen, en sprak Oekraïens president Zelensky digitaal de Europese Raad toe.

1.2 Ministers bespreken Europese Kieswet

De Raad Algemene Zaken maakte de balans van het voorstel van het Europees Parlement uit mei 2022 om de EU-regels voor de Europese verkiezingen te herzien. Dit voorstel voorziet in afspraken over onder meer briefstemmen, campagnes, de verkiezingsdag, een Europese kieskring met transnationale kieslijsten en het spitzenkandidatensysteem. De ministers bespraken dit voorstel een eerste keer in oktober 2022. Heel wat lidstaten zijn voorstander om de Europese dimensie van de verkiezingen te versterken, maar hebben uiteenlopende ideeën over het concrete voorstel. De uitgangspunten van de Vlaamse Regering voor een eventuele aanpassing van het Europees kiessysteem zijn: respect voor de grondwettelijke realiteit in elke lidstaat, de burger dichterbij de EU brengen en correcte vertegenwoordiging van de kleinere lidstaten. Het dossier zal verder opgenomen worden door het inkomende Spaans EU-voorzitterschap. Mocht de Europese Kieswet de komende maanden nog aangepast worden, dan zullen de bepalingen pas van toepassing zijn bij de Europese verkiezingen in 2029.

1.3 Digitale handelssamenwerking in de lift en EU vindt akkoord met Kenia

Op 27 juni namen de EU en Japan Digitale Handelsprincipes aan met oog op een open digitale economie, vrij van ongerechtvaardigde belemmeringen voor internationale handel. Deze principes betreffen data governance, het faciliteren van digitale handel, consumentenvertrouwen en zakelijk vertrouwen. De Raad gaf eveneens zijn goedkeuring voor het openen van digitale handelsoverhandelingen met Zuid-Korea en Singapore, waarmee de EU reeds een Digitaal Partnerschapsakkoord heeft. In een ander deel van de wereld bereikte de EU op 19 juni een politiek akkoord met Kenia voor een Economische Partnerschapsovereenkomst. De EU is de eerste exportbestemming van Kenia en de op één na grootste handelspartner, met een totale handelswaarde van 3,3 miljard euro in 2022 - een stijging van 27% ten opzichte van 2018. Het akkoord bevat een ambitieus hoofdstuk handel en duurzame ontwikkeling. De tekst ondergaat momenteel taal-juridisch nazicht en zal dan voorgelegd worden aan de Raad.

1.4 Verkeersveiligheid en vergroening van goederenvervoer op de agenda van de Raad Transport

Tijdens de Raad Transport bespraken de ministers de herziening van de richtlijn rond grensoverschrijdende informatie-uitwisseling over verkeersovertredingen. Met deze richtlijn wil men meer verkeersveiligheid bekomen door informatie-uitwisseling tussen lidstaten te harmoniseren en toe te passen op een groter aantal verkeersovertredingen. Vlaanderen pleit voor de opname van toegangsbeperkende zones in het toepassingsgebied. Verder volgde een debat over de herziening van de richtlijn inzake rijbewijzen, wat inzoomde op drie thema's: de impact op verkeersveiligheid, het voorstel van zelfbeoordeling en het digitale rijbewijs. België ondersteunt de ambities van het voorstel om de verkeersveiligheid te verhogen alsook de introductie van een digitaal rijbewijs. Wel zijn er vragen bij de voorstellen op vlak van zelfbeoordeling van

de gezondheid, het begeleid rijden voor vrachtwagens vanaf 17 jaar en, op vraag van Vlaanderen, het gebruik van simulatoren.

1.5 Raad Telecom debatteert over 'Fair Share'-principe voor investeringen in telecominfrastructuur

Op 2 juni vond in Luxemburg de Raad Telecom plaats. Op de agenda prijken vooruitgangsrapporten over drie dossiers: de Gigabit Infrastructure Act, de Interoperable Europe Act, en de Cyber Resilience Act. Ondanks belangrijke meningsverschillen zijn de lidstaten het eens om deze dossiers zo spoedig mogelijk af te ronden. Vervolgens vond een beleidsdebat plaats over 'The Future of Connectivity' en het concept 'Fair Share', wat wijst op een verplichte bijdrage door aanbieders van online content voor investeringen in telecominfrastructuur. Hoewel Commissaris Thierry Breton en een aantal landen (Frankrijk, Spanje, Italië, Griekenland) dit idee genegen zijn, zijn de meeste lidstaten niet overtuigd. Ook Vlaanderen is geen voorstander. Het debat hierover is nog niet gesloten en alle ogen zijn gericht op een potentieel initiatief van de Europese Commissie. Ten slotte werden nog een aantal informatiepunten meegedeeld, onder meer over digitale diplomatie, artificiële intelligentie en een voorstel voor aanpassing van de DESI-Index (index van de digitale economie en samenleving).

1.6 Landbouwministers buigen zich over pesticidengebruik, steunpakket voor landbouwers en een verbod op pelsdierhouderijen

Tijdens de Raad Landbouw van 26 juni bogen de ministers zich over de pesticidenreductiewet. Heel wat lidstaten kijken uit naar het effectenrapport dat de Europese Commissie begin juli zal presenteren. Daarin wordt ingegaan op de impact op voedselvoorziening. Verder brak België een lans voor geïntegreerde gewasbescherming, een systeem dat het gebruik van pesticiden vermindert op een administratief gemakkelijke manier. Onder meer in Vlaanderen is dit systeem al van toepassing. Landbouwcommissaris Wojciechowski kondigde daarnaast een steunpakket aan van 330 miljoen euro voor landbouwers die getroffen werden door de oorlog in Oekraïne en extreme weersomstandigheden. België zal hieruit 4 miljoen euro ontvangen. Tot slot steunde België de vraag van Duitsland en Nederland naar een verbod op pelsdierhouderijen en de handel van pelsproducten. Het belang van tijdige publicatie van het EU-kader inzake dierenwelzijn werd benadrukt, met oog op het Belgisch voorzitterschap van de Raad en de rol die Vlaanderen hierin zal vertolken.

1.7 Raad EPSCO versterkt bescherming van platformwerkers

Op 12 juni heeft de Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid een algemene oriëntatie aangenomen wat betreft de richtlijn ter bescherming van platformwerkers. Platformwerkers worden wettelijk geacht werknemers van een digitaal platform te zijn (en dus geen zelfstandigen), als hun relatie met het platform voldoet aan 3 van 7 opgesomde criteria. De bewijslast om het wettelijke vermoeden van een arbeidsrelatie te ontcrachten, ligt bij het digitale platform. De trilogie kunnen hierna van start gaan. Verder werden algemene benaderingen aangenomen voor twee richtlijnen ter versterking van de minimale normen voor 'equality bodies', en de richtlijn ter bescherming tegen blootstelling aan lood en dissocyanaten en een raadsaanbeveling Sociale dialoog. Er werden twee debatten gevoerd: het eerste over het Europees Semester en het Sociaal Convergencekader, en het tweede over de Richtlijn Gelijke Behandeling op basis van het voortgangsrapport van de onderhandelingen. Het informele lunchdebat ging over mentaal welzijn en de bijbehorende uitdagingen.

1.8 Raad Volksgezondheid neemt actie ter bestrijding van antibioticaresistentie en bespreekt een aanpak voor mentale gezondheid

Op de Raad Volksgezondheid van 13 juni werd een aanbeveling aangenomen ter bestrijding van resistentie tegen antibiotica, aan de hand van een 'One Health'-aanpak. Ook Vlaanderen is bezorgd over antimicrobiële resistentie en neemt maatregelen om overmatig gebruik van antibiotica in zorgsectoren te beperken. De 'One Health'-aanpak houdt in dat men niet alleen kijkt naar de gezondheid van de mens, maar ook naar die

van dieren en planten, omdat alles in verbinding staat met elkaar. Bijgevolg is deze aanbeveling op Vlaams niveau ook relevant voor landbouw en het gebruik van antibiotica bij dieren. Verder werd de lancering van een alomvattende aanpak van geestelijke gezondheid besproken, een initiatief van de Europese Commissie. Zowel het preventieve luik van mentaal welzijn, als het curatieve deel van mentale gezondheidszorg komt hierbij aan bod. Dit initiatief steunt op het 'Health In All Policies'-principe, wat betekent dat beleidsmakers systematisch gezondheidsimplicaties moeten overwegen bij het nemen van beslissingen binnen alle bevoegdheidsdomeinen.

1.9 Eurogroep bespreekt digitale euro en werkprogramma

Op 15 juni gaven de Commissie en de Europese Centrale Bank toelichting aan de Eurogroep over de stand van zaken van het digitale-europroject. Met dit voorstel wil de Commissie een juridisch kader scheppen voor een mogelijke introductie van de digitale euro in de toekomst. De ministers bespraken de verschillende ontwerpkeuzes van een digitale euro, met als focus de toegevoegde waarde van de digitale munt voor de samenleving. Vervolgens keurden de ministers het werkprogramma van de Eurogroep goed tot maart 2024. Drie punten staan bovenaan de agenda: de coördinatie van het begrotingsbeleid om de inflatie terug te dringen, het verdiepen en het competitiever maken van de economische en monetaire unie en het versterken van de euro, onder andere met bijzondere aandacht voor de ontwikkeling van de digitale euro. Verder kwam het post-programma-toezicht voor Griekenland, Cyprus, Ierland, Portugal en Spanje aan bod. De Commissie concludeerde dat er geen zorgen zijn over hun terugbetaalcapaciteit ten aanzien van nog uitstaande leningen.

1.10 Ecofin bespreekt de herziening van het EU-kader voor economische governance

Tijdens de Raad Economische en Financiële Zaken van 16 juni wisselden de ministers van Financiën voor het eerst van gedachten over de wetgevende voorstellen ter herziening van het EU-kader voor economische governance (het Stabiliteits- en Groeipact). De meeste lidstaten vonden de drie wetgevende initiatieven een goed startpunt voor verdere onderhandelingen. Tegelijk formuleerden verschillende lidstaten vragen en aandachtspunten, zoals het belang van schuldafbouw en bijkomende kwantitatieve numerieke waarborgen. Ecofin keurde verder het herziene Estse plan voor herstel en veerkracht goed. Estland is de eerste lidstaat die een REPowerEU-hoofdstuk aan zijn plan heeft toegevoegd. De Raad keurde ook met gekwalificeerde meerderheid de voorstellen goed voor de land specifieke aanbevelingen (LSA's), die werden gepubliceerd als deel van het lentepakket van het Europees Semester. Na bekrachtiging op de Europese Raad van 29-30 juni moeten de LSA's nog officieel worden aangenomen op de volgende Ecofinraad.

1.11 Geen akkoord voor wijziging Elektricitetsrichtlijn op Energieraad

Op 19 juni 2023 kwamen de ministers van Energie samen in de laatste formele Energieraad onder het Zweedse Voorzitterschap. Belangrijkste punt op de agenda was de Elektricitetsrichtlijn (EMD) en REMIT (regelgeving rond het vermijden van manipulatie van groothandelsmarkten). Het Zweedse Voorzitterschap maakte van beide dossiers een absolute topprioriteit en spaarde kosten noch moeite om snel een akkoord te vinden. Over REMIT werd een akkoord gevonden, maar uiteindelijk bleek het water nog te diep om een algemene oriëntatie aan te nemen over EMD. Vooral met betrekking tot de 'contracts for difference' en het capaciteitsremuneratiemechanisme waren er nog veel fundamentele verschillen tussen de Zeventwintig. Het Zweedse Voorzitterschap probeerde in de weken na de Energieraad nog een akkoord te vinden, maar moest op COREPER I op 30 juni wederom vaststellen dat er geen gekwalificeerde meerderheid was. Het Spaanse Voorzitterschap neemt nu de fakkel over en krijgt de moeilijke taak om een gebalanceerd compromis te vinden.

1.12 Ministers van Leefmilieu bereiken een akkoord over de natuurherstelwet

Op de Raad Leefmilieu van 20 juni legde het Zweeds voorzitterschap een compromisvoorstel voor inzake de natuurherstelverordening. Het compromisvoorstel bevat een aantal belangrijke wijzigingen ten opzichte

van het Commissievoorstel, onder andere dat bij het opstellen van een nationaal herstelplan rekening moet worden gehouden met het criterium bevolkingsdichtheid, wat voor Vlaanderen een belangrijk punt was. Het voorstel was voor België en Vlaanderen echter nog te onduidelijk, voornamelijk wat betreft het vastleggen van doelstellingen, het territoriaal toepassingsgebied en de bevoegdheid om noodzakelijke maatregelen te treffen. Een voldoende aantal lidstaten keurde het voorstel wel goed, dus een algemene benadering kon worden afgeklopt. Dit zal de uitgangspositie van de Raad vormen tijdens de trilogie met het Europees Parlement, eens er over het dossier gestemd is in de plenaire zitting aldaar.

1.13 De Ministers van Buitenlandse Zaken van de EU-lidstaten scharen zich achter een versterkt partnerschap met Latijns-Amerika en het Caribisch Gebied

Op de Raad Buitenlandse Zaken van 26 juni bespraken de ministers de complexiteit en onvoorspelbaarheid van de laatste ontwikkelingen in Rusland, met name de opstand van de Wagner-groep. Het belang van aanhoudende financiële en militaire steun aan Oekraïne, waaronder het voorzien van uitrusting en opleidingen, stond hierbij buiten kijf. Vervolgens verwelkomden de ministers de recente aankondiging over een hernieuwd partnerschap met Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, gezien het geopolitiek, economisch en maatschappelijk belang hiervan. De EU-CELAC-top die zal plaatsvinden op 17 en 18 juli zorgt voor momentum om deze banden aan te halen. Verder besprak de Raad het belang van digitale diplomatie. De EU wil een toonaangevende technologische macht zijn en een wereldwijd digitaal rulebook vormgeven. Ten slotte bespraken de ministers ook de dialoog tussen Belgrado en Pristina, de situatie in Tunesië en de betrekkingen tussen Armenië en Azerbeidzjan.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Commissievoorstellen

In juni 2023 werden zes voorstellen van richtlijn gepubliceerd.

Deze behandelden volgende onderwerpen:

- verontreiniging vanaf schepen en invoering van sancties voor milieumisdrijven
- havenstaatcontrole
- de naleving van vlaggenstaatverplichtingen
- vaststelling van de grondbeginselen voor het onderzoek van ongevallen in de zeescheepvaartsector
- bronbelastingvermindering
- betalingsdiensten en e-gelddiensten in de interne markt

In juni 2023 werden elf voorstellen van verordeningen gepubliceerd.

Deze behandelden volgende onderwerpen:

- Europees Agentschap voor maritieme veiligheid
- noodinstrument voor de eengemaakte markt
- transparantie en integriteit van ratingactiviteiten op het gebied van milieu, maatschappij en governance (ESG)
- Europees platform voor strategische technologieën ("STEP")
- meerjarig financieel kader voor de jaren 2021 tot en met 2027
- vaststelling van de Oekraïne-faciliteit
- toegang tot financiële gegevens
- de wettigheid van eurobankbiljetten en -munten
- het aanbieden van digitale eurodiensten door betalingsdienstaanbieders
- de invoering van de digitale euro
- Verdrag inzake toekomstige multilaterale samenwerking op visserijgebied in het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan

2.2. Aangenomen richtlijnen

In juni 2023 werden geen aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

1. *Vlaams scorebord*

De Europese Commissie publiceert tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een rapport van de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten, met inbegrip van België. Deze gegevens worden meegenomen tijdens de samenstelling van het "Vlaams scorebord".

A. Vlaams scorebord juni 2023

Het Vlaams scorebord van juni 2023 telt 10 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan zijn 4 richtlijnen reeds omgezet.

B. Vlaams scorebord december 2023

Het Vlaams scorebord van december 2023 telt 7 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan zijn 3 richtlijnen reeds omgezet.

C. scorebord juni 2024

Het Vlaams scorebord van juni 2024 telt 4 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in juni 2023 nog maatregelen nemen in 22 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

9 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

13 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in juni 2023 betrokken in 22 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

17 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

5 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	30.06.2022	31.08.2022	30.09.2022	31.10.2022	30.11.2022	31.12.2022	31.01.2023	28.02.2023	31.03.2023	30.04.2023	31.05.2023	30.06.2023
Ingebrekestellingen	12	13	13	13	13	10	11	11	11	11	10	10
Met redenen omklede adviezen	9	9	12	11	11	10	9	9	9	11	12	12
Dagvaardingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreukdossiers	21	22	25	24	24	20	20	20	20	22	22	22

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Jan JAMBON

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management